

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES
QUEIXA RELATIVA AL DRET AL MEDI AMBIENT
(CONTAMINACIÓ ACÚSTICA I CONTAMINACIÓ ATMOSFÈRICA)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 30 de juliol de 2024, el ciutadà va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què manifestava la seva disconformitat per la manca d'actuació d'ofici per part del Districte de Sant Andreu amb relació a un problema de contaminació atmosfèrica, i també acústica.

El ciutadà demanava que es comprovés el funcionament d'una activitat dedicada a magatzem de materials de construcció que generava molèsties greus, tant per la presència de partícules en suspensió a l'atmosfera, com pel soroll que provocava al seu carrer, el carrer de Campo Florido.

Exposava que havia presentat una reclamació, en què denunciava aquests fets per tal que l'Ajuntament intervingués i la resposta va ser que havia de formular una denúncia formal en què constessin les seves dades personals.

D'altra banda, també feia referència als desperfectes que els grans vehicles de càrrega i descàrrega, que entraven i sortien del magatzem, provocaven a la vorera del carrer, que havia estat remodelat recentment.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se al **Districte de Sant Andreu** per tal de conèixer les intervencions fetes en relació amb la queixa presentada.

El dia 2 d'agost de 2024, es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

El dia 27 de novembre de 2024, aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. L'escrit exposa les actuacions que va dur a terme l'Ajuntament.

CONSIDERACIONS

El ciutadà que presenta aquesta queixa no està conforme amb la resposta municipal que va rebre a la reclamació que va presentar per les molèsties de contaminació atmosfèrica, i també acústica, que afectaven tot el veïnat i, per aquest motiu, va demanar la intervenció de la Sindicatura.

Des d'aquesta institució es va preguntar al consistori per l'adequació de l'activitat a la llicència autoritzada, així com per les seves condicions de funcionament.

Així, el Districte ens ha informat que es disposa d'una llicència per desenvolupar l'activitat de venda i emmagatzematge de material auxiliar de construcció, amb data 11 de juny de 1997. Aquest expedient es correspon amb un canvi de nom amb ampliació/modificació de l'expedient concedit anteriorment.

Consultats tots els antecedents existents durant els últims 10 anys, consta una inspecció feta en data 5 de maig de 2022, en què **es va comprovar que la distribució de l'activitat no s'ajustava a la legalitzada en el projecte aprovat**. Tot i que s'havien tramitat les llicències d'obres, aquestes modificacions en la distribució no constaven incorporades a la llicència d'activitats. Per això, **actualment hi ha en tràmit l'expedient d'activitats**.

Quant a les denúncies presentades pel funcionament de l'activitat en qüestió, durant els últims 10 anys consten les següents: molèsties de soroll pel funcionament de l'alarma del local, molèsties pel soroll de maquinària instal·lada al pati, molèsties de soroll per les operacions de càrrega i descàrrega.

Val a dir que tots aquests expedients es van resoldre satisfactòriament, el tema de l'alarma va ser un fet aïllat i puntual, les instal·lacions del pati es van canviar, i quant a les operacions de càrrega i descàrrega, a primera hora del matí, l'empresa va adoptar mesures que van coincidir amb l'execució de la nova pavimentació del carrer, que es va acabar en data 30 d'agost de 2023.

Això no obstant, amb la petició de la Sindicatura sobre quines actuacions es té previst dur a terme per evitar la pols que genera el funcionament de l'activitat, així com el soroll propi de les operacions de càrrega i descàrrega que s'hi fan, **es tornarà a inspeccionar l'activitat per comprovar novament els possibles incompliments**

normatiu. Quant a l'estat de la pavimentació, s'ha inspeccionat el carrer en data 3 d'octubre de 2024, i no s'hi han observat desperfectes.

Ara bé, el Districte puntualitza que si les molèsties de soroll persisteixen no es podrà dur a terme cap actuació mantenint la confidencialitat del denunciador, com demanava, ja que la mesura sonomètrica per comprovar-les s'ha de fer des del seu habitatge i, un cop feta, s'ha de facilitar l'informe resultant a la persona titular de l'activitat, que haurà de condicionar la seva activitat o instal·lacions per evitar-les, i dur a terme les comprovacions necessàries des del domicili afectat.

En aquest punt, des d'aquesta institució considerem que **correspon al consistori actuar d'ofici per tal de garantir que el funcionament de l'activitat compleix la normativa mediambiental que li és aplicable**, ja que les molèsties exposades incideixen a l'espai públic, incrementant els índexs de contaminació atmosfèrica i acústica al carrer de Campo Florido.

Són principalment les operacions de càrrega i descàrrega les que produeixen les molèsties. D'una banda, produeixen emissions de partícules en suspensió, tant per la manipulació de productes pulverulents com per la circulació de vehicles pel carrer a causa de la resuspensió del material sòlid pulverulent dipositat a la superfície del carrer i el desgast del paviment, dels pneumàtics i dels frens dels vehicles, i d'altra banda, pels sorolls que fan els vehicles de gran tonatge que hi treballen.

Cal, doncs, comprovar si les operacions de càrrega i descàrrega d'aquest magatzem de materials de construcció es fan de manera adequada i la idoneïtat dels vehicles utilitzats per fer aquestes operacions de càrrega i descàrrega dins la trama urbana. També comprovar quines mesures pren l'empresa responsable de l'activitat per evitar l'emissió de partícules en suspensió que provenen de dins del magatzem.

Recordem que la prevenció i la vigilància per evitar, prevenir o reduir amb caràcter prioritari els efectes nocius, incloent-hi les molèsties, i els danys que se'n puguin derivar per a la salut humana o el medi ambient per l'exposició als diversos tipus de contaminació són aspectes àmpliament recollits a la normativa mediambiental.

Així, segons el Pacte internacional de drets econòmics, socials i culturals, els estats reconeixen el dret de tota persona al gaudiment del més alt nivell possible de salut física i mental. Per garantir la plena efectivitat d'aquest dret, **cal adoptar les mesures necessàries per millorar el medi ambient en tots els seus aspectes** (art. 12).

En l'àmbit regional europeu, la Carta europea de salvaguarda dels drets humans a la ciutat estableix que la ciutadania té dret a un medi ambient sa que cerqui la compatibilitat entre el desenvolupament econòmic i l'equilibri ambiental (art. XVIII).

La Constitució espanyola, a l'article 45, reconeix el dret de totes les persones a gaudir d'un medi ambient adequat per al desenvolupament de la persona, així com el deure de conservar-lo.

En l'àmbit local, la Carta de drets i deures de la ciutat de Barcelona estableix que **totes les persones tenen dret a un medi ambient que permeti una bona qualitat de vida a la ciutat i que l'hàbitat sigui lliure de residus i de contaminació** (art. 31).

Cal recordar que l'Ajuntament té competència pròpia en matèria de medi ambient urbà i, a aquest efecte, ha de **protegir la ciutadania contra la contaminació acústica i atmosfèrica** (art. 25.2.b de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local).

Així mateix, el Tribunal Europeu dels Drets Humans (la jurisprudència del qual ha de ser un referent, atès el que disposa l'article 10.2 de la Constitució) ha afirmat reiteradament que **els drets humans i les llibertats fonamentals que han de ser protegits per les autoritats han de ser efectius**, per la qual cosa correspon als poders públics adoptar mesures necessàries per tal de garantir-los, i, en conseqüència, la seva passivitat davant ingerències mediambientals greus que impedeixin el gaudi d'aquests drets pot constituir una violació per part dels poders públics.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació del Districte de Sant Andreu no ha estat suficientment eficaç** per garantir els drets fonamentals de la ciutadania.

Per tot el que s'ha exposat, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recomanar al Districte de Sant Andreu** que analitzi i valori les afectacions mediambientals, per contaminació atmosfèrica i acústica, que suposa l'activitat del magatzem de materials de construcció i les operacions de càrrega i descàrrega que es duen a terme al carrer de Campo Florido.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.